

Ю. И. Александрова , Ж. О. Петрушина

**Қазақстан Республикасы
мемлекеттік мерекелеріне арналған іс-шаралар,
ертеңгіліктердің сценарийлер топтамасы.
Мектепке дейінгі білім беретін мекемелеріне арналған
әдістемелік құрал**

**Комплект сценариев мероприятий, утренников,
посвященных государственным праздникам
Республики Казахстан.
Методическое пособие
для дошкольных организаций образования**

БАСПА ИЗДАТЕЛЬСТВО

БАСПА

ИЗДАТЕЛЬСТВО

Түсінік хат

Қазіргі уақытта ҚР Білім министрлігі және ҚР Үкіметі тарапынан патриоттық тәрбиенің міндеттерін шешуге баса назар аударылған.

Өскелең ұрпақты адамгершілік-құқықтық тәрбиелеу бойынша мақсатты жұмыс қажеттілігі бірнеше нормативтік және құқықтық құжаттарда белгіленген.

Білім, білік, дағды, мінезді қалыптастырудағы әрекеттер кішкентай адамды өзінің халқымен, өзінің мемлекетімен тығыз және берік байланыстырады. Мектепке дейінгі жастағы адамгершілік-патриоттық тәрбие алдағы жас азаматтардың қалыптасуы мен дамуының іргетасы болып табылады.

Өзектілігі

Қазіргі заман талабына сай, өскелең ұрпақтың адамгершілік, патриоттық және мәдени тәрбиесі – бұл педагогтардың тәрбие жұмысындағы үш маңызды бағыттардың бірі болып есептеледі. Мемлекеттік стандартта еліміздің патриоттарын, адам құқығы мен еркіндігін сыйлайтын, жоғары адамгершілік пен толерантты дағдыға ие құқықтық-демократиялық, әлеуметтік мемлекеттің азаматтарын тәрбиелеудегі білім беру жүйесінің рөлі айқын көрсетілген.

Мектепке дейінгі балалық шақ – тұлғаның адамгершілік қасиетінің қалыптасуындағы маңызды кезең, ол мақсатты түрде педагогтық ықпал, түрлі іс-әрекет (ойын, еңбек түрінде, коммуникативтік, танымдық-зерттеушілік, тиімділік, музыкалық-көркемдік, көркем әдебиет оқу) үрдісінде баланы тәртіптің адамгершілік нормаларымен таныстыру арқылы жүзеге асады.

Мектепке дейінгі жас – адам қалыптасуының барлық кезеңінің бастамасы, жалпы бала дамуының іргетасы болып есептеледі. Баланың бойындағы адами қасиеттерін сақтау, адамгершілік негіздерін қалау, соның нәтижесінде қоршаған ортаның теріс әсерлеріне төзімділігін дамыту, қарым-қатынас тәртіптеріне, өзін-өзі ұстау ережелеріне үйрету – мектеп жасына дейінгі балаларға адамгершілік-патриоттық тәрбие берудің негізгі көзі.

Мектепке дейінгі жастағы балаларды патриотизм сезіміне тәрбиелеу – қиын әрі ұзақ процесс. Балабақшаға, туған елі мен

туған қаласына, жақын адамдарына деген махаббат баланың жеке тұлға болып қалыптасуында үлкен рөл атқарады.

Патриотизмнің ерекшелігі:

– өз елінің жетістіктері мен құндылығын түсіну қуаныш сезімін ұялатады;

– Отаны мен халқы, отбасына деген жауапкершілік жүктейді;

– ел тағдырына өзінің де ортақ болатындығы сенімділік береді;

– әр адамның артында көзге көрінбейтін жүздеген ата-бабалар рухы тұрғандығын сезіну күш береді;

– өз елінің игілігі үшін әрекет ету еркіндік береді;

– елдің тарихына, дәстүріне, мәдениетіне деген құрмет сезімін қалыптастырады.

Балаларға ата-бабаларының мәдениетін білу және оқу аса қажет. Халықтың тарихын білу, оның мәдениетіне көңіл бөлу әрі қарай басқа ұлттардың мәдени дәстүрлеріне қызығушылықпен, құрметпен қарау – негізгі ерекшелік болып табылады.

Мектеп жасына дейінгі баланың патриоттық тәрбиесіндегі музыканың рөлі ерекше. Себебі музыка баланың сезіміне, көңіл-күйіне әсер етеді, сонымен қатар адамгершілік және рухани әлемін өзгерте алады. Мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік, патриоттық және мәдени тәрбиесіндегі үлкен рөлді балабақшадағы мерекелер, ойын сауықтар және жалпы музыка тәрбиесі атқарады. Музыка сабақтары, мерекелер арқылы біз өз еліне, туған үйіне, балабақшасына деген махаббатқа, әскерге деген махаббат пен құрметке, ата-баба ұрпағы үшін мақтаныш сезіміне тәрбиелейміз.

Педагогикалық құндылық

– Мереке қатысушылардың айқын көрінетін жалпы көңіл-күйі және уайымы, топтық бірігудің ерекше формасы болып табылады.

– Мектеп жасына дейінгі балалардың патриоттық тәрбиесіне бағытталған барлық жұмыс тәрбиешілермен тығыз байланыста өтеді. Олармен бірлесе отырып, музыкалық қызмет арқылы келесі міндеттер шешіледі:

– өскелең ұрпақтың қаласына, аймағына, туған елінің мәдениеті мен тарихына деген құрмет пен жауапкершілік сезімін қалыптастыру;

– адам құқығы туралы қарапайым білімдерін қалыптастыру;

– басқа ұлт өкілдеріне, олардың салт-дәстүрлеріне деген құрмет сезімі мен толеранттылықты қалыптастыру;

– мемлекет рәміздерімен таныстыру (елтаңба, ту, әнұран);

– елдің жетістіктері үшін мақтаныш және жауапкершілік сезімдерін жетілдіру;

– өз халқының өкілі ретінде балаларда өзіндік ар-намыс сезімдерін тәрбиелеу;

– Отанға деген сенім, адалдық, ата-бабалары және олардың ерліктері үшін мақтаныш сезімдеріне тәрбиелеу.

Балалардың адамгершілік, патриоттық және мәдени тәрбиесін, олардың шығармашылық қабілеттерін дамыту шараларын музыка жетекшісінің жұмыс бағытының бірі ретінде қарастыруға болады, алайда осы бағытта өткізіліп жатқан жұмыстар баланың жалпы дамуына әсер ететіндігін де атап өткен жөн.

Мемлекеттік мерекелерге арналған ертеңгіліктерді ұйымдастыру арқылы біз балаларды адамгершілік, патриоттық қасиеттерге баулимыз және тәрбиелейміз. Балаларды өз халқының музыкалық мұрасымен етене таныстыра отырып, олардың патриоттық сезімдерін оятамыз.

ІС-ШАРАЛАР МЕН ЕРТЕҢГІЛІКТЕР СЦЕНАРИЙЛЕРІ

Конституция күні

*Қазақстан Республикасының Конституция күніне
арналған салтанатты іс-шара*

Мақсаты:

– Еліміздің Ата заңы Конституция туралы қарапайым түсінік қалыптастыру;

– Конституцияда баяндалғандай, ҚР адам құқықтары мен бостандықтарына, азаматтылыққа, толеранттылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Балалар музыка әуенімен залға кіріп, қатар-қатар тұрады.

Жүргізуші: Қымбатты балалар, біз бүгін музыка залына тегін жиналған жоқпыз. Елімізде үлкен мереке – Конституция күні. Ендеше, барлығымыз Республикамыздың әнұранын орындайық.

Балалар тұрып, Қазақстан Республикасының әнұранын орындайды.

Жүргізуші: Әнұран – Қазақстан Республикасының рәміздерінің бірі. Сендер тағы қандай рәміздерді білесіңдер? (*Тәрбиешілердің түсіндіргені бойынша балалар айтады.*)

Мен сендерді ең басты кітаппен таныстырайын, мұнда Қазақстан Республикасының Конституция заңы жазылған. ҚР Конституциясы – мемлекеттің ең басты заңы, яғни ең маңызды Ережелер жинағы. Конституция заңында біріншіден, мемлекет құрылымы және оның ең қымбат қазынасы туралы айтылған. Екіншіден, біздің мемлекетіміз азаматтарының құқығын қорғауды өз міндеті деп санайтындығы сөз етілген. Үшіншіден, Конституцияда ҚР-ның азаматтары мен адамдарының құқықтары мен міндеттері айқындалған, яғни ҚР азаматтары мен адамдарына нені жасауға болатындығы, не болмайтындығы айтылған.

«Жақсы-жаман қылықтар» ойыны

Бала: Ұнасын-ұнамасын,

Бұзба құстың ұясын.

Ұқсама тентек балаға,

Пояснительная записка

В настоящее время усилено внимание к решению задач патриотического воспитания со стороны Правительства РК и Министерства образования РК.

Необходимость целенаправленной работы по нравственно-правовому воспитанию подрастающего поколения отмечена в ряде нормативных и правовых документов.

Знания, навыки, привычки, способы поведения, складывающиеся черты характера связывают маленького человека со своим народом, со всей страной. Нравственно-патриотическое воспитание в дошкольном возрасте является фундаментом дальнейшего развития и становления личности юного гражданина.

Актуальность.

Нравственное, патриотическое и культурное воспитание подрастающего поколения в современных условиях – это три важнейших направления в воспитательной работе педагогов. В Государственном общеобразовательном стандарте дошкольного воспитания и обучения Республики Казахстан подчеркивается роль системы образования в воспитании патриотов своей страны, граждан правового демократического, социального государства, уважающих права и свободы личности, обладающих высокой нравственностью и толерантностью.

Дошкольное детство – важнейший период в нравственном становлении личности, которое происходит благодаря целенаправленным педагогическим воздействиям, ознакомлению ребенка с нравственными нормами поведения в процессе различной деятельности (игровой, коммуникативной, трудовой, познавательно-исследовательской, продуктивной, музыкально-художественной, чтения художественной литературы).

Дошкольный возраст – фундамент общего развития ребенка, стартовый период всех человеческих начал. Сохранить человеческое в наших детях, заложить нравственные основы, которые сделают их более устойчивыми к нежелательным влияниям, учить их правилам общения и умению жить среди людей – вот главные идеи воспитания нравственно-патриотических чувств у дошкольников.

Воспитание чувств патриотизма у дошкольников – процесс сложный и длительный. Любовь к близким людям, детскому саду, родному городу и родной стране играют огромную роль в становлении личности ребенка.

Преимущества патриотизма:

- дает радость – от осознания достоинств и успехов своей страны;

- дает ответственность – за семью, народ и Родину;

- дает уверенность – за счет чувства сопричастности к судьбе страны;

- придает силы – от осознания того, что за спиной человека незримо стоят сотни поколений его предков;

- дает свободу – действовать во благо своей страны;

- дает уважение – к истории, традициям и культуре страны.

Детям необходимо знать и изучать культуру своих предков. Знание истории народа, его культуры поможет в дальнейшем с уважением и интересом относиться к культурным традициям других народов.

Невозможно переоценить роль музыки в нравственно-патриотическом воспитании дошкольников. Поскольку музыка способна воздействовать на чувства, настроения ребенка, постольку она способна преобразовывать его нравственный и духовный мир. Большую роль в нравственном, патриотическом и культурном воспитании дошкольников играют праздники и развлечения в детском саду и в целом музыкальное воспитание. Через музыкальные занятия, праздники мы воспитываем любовь к своей стране, к родному дому, детскому саду, любовь и уважение к армии, гордость за наследие предков.

Педагогическая ценность.

Праздник является специфичной формой коллективного единения, где выражается общее настроение и сопереживание участников. Он обусловлен динамикой социального бытия, в котором отдельные периоды жизни осознаются и переживаются людьми особым эмоциональным образом, диктуют им иной, нежели в будничное время, способ поведения и деятельности, предполагая непосредственное участие в праздновании.

Вся работа, направленная на патриотическое воспитание дошкольников, проходит в тесном сотрудничестве с воспитателями. Совместно с ними, через музыкальную деятельность решаются следующие задачи:

- формирование у подрастающего поколения чувства ответственности и уважения к истории и культуре родной страны, края и города;
- формирование элементарных знаний о правах человека;
- формирование толерантности, чувства уважения к другим народам, их традициям;
- знакомство детей с символами государства (герб, флаг, гимн);
- развитие чувства ответственности и гордости за достижения страны;
- воспитание чувства собственного достоинства у детей как представителей своего народа;
- воспитание чувства гордости за своих предков, признательности за их подвиг, верность и преданность Родине.

Работа по нравственному, патриотическому и культурному воспитанию детей и развитию их творческих способностей следует рассматривать как одно из направлений работы музыкального руководителя, но следует сказать, что проводимая работа в данном направлении оказывает влияние на развитие ребенка в целом.

Организуя утренники, посвященные государственным праздникам, мы одновременно учим и воспитываем в наших детях нравственно-патриотические качества. Приобщая детей к музыкальному наследию своего народа, мы воспитываем в них патриотические чувства.

СЦЕНАРИИ УТРЕННИКОВ

День Конституции

*Торжественное мероприятие, посвященное
Дню Конституции Республики Казахстан*

Цели:

- формировать элементарные представления о Конституции – главном законе страны;
- воспитывать гражданственность, толерантность, коллективизм; формировать понимание прав и свобод граждан РК, изложенных в Конституции Республики Казахстан.

Дети под музыку входят в зал, выстраиваются.

Ведущий: Дорогие ребята, сегодня мы собрались в музыкальном зале не случайно. У нас в стране большой праздник – День Конституции. Давайте мы с вами исполним Гимн нашей республики.

Дети исполняют Гимн РК.

Ведущий: Гимн – один из главных символов Казахстана. А какие еще символы вы знаете? (Дети называют. Рассматривание символики и пояснения воспитателя).

Сейчас мы познакомимся с главной книгой, в которой записаны законы нашей республики, – это Конституция (показывает). Конституция РК – Основной Закон государства, т. е. список самых главных правил. В нашей Конституции, во-первых, сказано, как должно быть устроено наше государство и что для него самое главное. Во-вторых, объявляется, что наше государство считает своей обязанностью защищать права своих граждан. И, в-третьих, в Конституции перечислены основные права и обязанности человека и гражданина, т. е., что можно делать человеку и гражданину РК, а что нельзя.

Игра «Хорошие – плохие поступки».

Ребенок: Права есть у взрослого и у ребенка:

- Играть и учиться, мечтать и трудиться,
- Помочь старику и погладить котенка,
- И чистой водой на рассвете умыться.

Мазмұны Содержание

Түсінік хат.....	3
ІС-ШАРАЛАР, ЕРТЕҢГІЛІКТЕРДІҢ СЦЕНАРИЙЛЕРІ.....	6
Конституция күні	6
Әр ұлттың тілінде сөйлейік!	9
Президент күні.....	12
Тәуелсіздік күні	14
Наурыз қонақ қарсы алады	18
Наурыз – мерекенің мерекесі	23
Достық шеңбері	26
Біз бірлігімізбен, достығымызбен мықтымыз!	31
Астана, туған күніңмен!	34
Қарлығаш туралы аңыздар	37
Пояснительная записка	42
СЦЕНАРИИ УТРЕННИКОВ	45
День Конституции.....	45
Говорим на разных языках	48
День Президента.....	51
День Независимости	54
Наурыз встречает гостей.....	58
Наурыз – праздник праздников!	62
Хоровод дружбы.....	65
Мы дружбой, единством сильны!	70
С Днем рождения, Астана!	73
Легенда о ласточке	77